

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Prestare străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondata în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Din rău, spre mai rău

— Va înceta oare indolenţa poporului nostru
în faţa primejdilor ce ameninţă ţara? —

Succesele diplomatice pe care şi le-au trîmbiţat primul ministru şi ministrul de externe au fost anihilate de rezultatele obţinute realmente.

Constatăm cu părere de rău şi îngrijorare că prietiniile noastre din afară se împuţinează, iar puterea duşmanilor sporeşte. Ori-ce om vede încercuirea noastră într'un roin de duşmănie sau revendicări — fără să se facă ceva pentru schimbarea situaţiei.

Prin situaţia noastră geografică cădem în zona cea mai puţin liniştită a lumii. Avem vecini mari ca Rusia sovietică — faţă de care stăm în expectativă armată — avem vecini egali nouă sau mai mici pe cari nu putem conta în toate împrejurările — ba putem conta cu duşmănia lor.

Care era interesul superior al ţării noastre în această grea situaţie?

Să ne legăm astfel de aliaji, de prietiniile noastre mari încât să fim un bloc pentru ori-ce eventualitate. Prin tratate nu se leagă indisolubil pretenţiile — ci numai se aranjează. Prin alt *neru* se comunică şi acela este *interesul economic* al prietenului şi al tău faţă de el.

Dacă marii aliaji ar avea în ţara noastră de apărut interese economice de-ale lor primordiale, cu sau fără tratate politice, ni-ar sta în ajutor.

Ce-am făcut noi? Am reuşit, cu politica ascunsă sub firma prin noi-însine, să depărtăm interesul economic al aliaţilor de ţara noastră. Am ajuns acolo să vedem preţuindu-se Ungaria mai mult decât România mare. Am ajuns să fim sînura ţară, aliată cu statele ogate, care să nu-şi poată lăsa un împrumut extern.

S'a mers până acolo încât s'a lansat lozinca chiar

de către o autoritate a finanţei engleze: *nici un ban României!*

Şi totuşi lumea noastră trăeşte încă în visul aurit al speranţelor de mâine!

Trebuie să ne deşteptăm din amorţea fericirii de-a ne fi văzut un stat mare şi să privim la vremile ce vin. Nu ne aşteptăm de cât greu şi necaz unite cu primejdii. Şi de ce?

Din cauza indolenţei care a tolerat un guvern cum este cel de azi, ca să facă ce-a voit, să ducă la prăpastie o ţară în obţuarea lui încăpăţinare de a se crede *cel mai pregătit* de-a conduce ţara, să ne infunde în sărăcie şi dezastre, crezând că va rămâne încă forţa de regenerare naţională necesară, idolatrizată, în finanţa liberalo-vintilistă.

În tainiţele izolării şefului guvernului, s'au aranjat marile lovituri şi s'au rezolvat problemele — astfel încât *ţara* este mai fără prietini în afară de cât acum câţi-va ani, şi extenuată pe urma experimentelor financiare ale unui halucinat om de bancă.

Se găseşte unii şi azi cari să spună că era necesară habotnicia vintilistă. Sânt şi aceştia orbi, fiindcă *un stat nu se conduce ca o butică* — fiindcă economiile ce distrug apărarea statului, căile de comunicaţii, şi întreaga economie naţională, sânt *crime*. Ce se distruge nu se mai poate reface de cât cu sacrificii cari înghit şi economiile obtuz făcute şi veniturile regeneratoare de mâine.

Şi nu e nevoie de altă argumentare când însuşi ministrul finanţelor în raportul său către streinătate publică *inconstient* o statistică care arată că stăm azi mai rău ca ieri, şi totuşi solicităm colaborări cu ca-

pitaluri streine pe baza „dovezilor“ de refacere continuă ce afirmăm!

Iar când *delegaţii* României sânt chemaţi în streinătate, constatăm că bilanţul vestilor rele creşte cu cât stau ei mai mult!

În această îngrijitoare situaţie ne vine ştirea unui nou *succes* diplomatic: acela al predării flotei Wranghel Republicii sovietelor şi aducerea *vaselor de războiu bune* în apele Mării Negre la Sebastopol. Franţa, prietina noastră, a permis acest aranjament în defavoarea noastră după ce Polonia s'a împotrivit a se duce flota aceasta în apele baltice.

Deci pentru România de azi nu este acelaşi grije ca pentru Polonia — în Franţa, unde interesele noastre sunt compromise, ca şi în alte state prietene, de politica aceluiaş guvern.

Ce vom face? Intreg poporul român trebuie să-şi puie această întrebare şi să nu se mulţumească a şi-o pune numai.

Virtus.

Reînfiinţarea Bacalaureatului

În ultimul consiliu de ministri dl dr. C. Angelescu ministrul Instrucţiunii publice a dat celor proiectul de lege prin care se reînfiinţează bacalaureatul în învăţământul secundar.

Consideraţiunea care a determinat pe ministrul Instrucţiunii publice să ia aceste măsuri este constatarea făcută că în ultimul timp s'au streuret în universităţi elemente, ca totul nepregătite.

Examenul de absolvire a patru clase secundare — adică de trecerea dela cursul inferior la cel superior al liceului — va fi înăsprit, iar la absolvirea cursului superior se va da examen de bacalaureat.

Prin aceasta se urmăreşte ca să se facă o triare cât mai serioasă, ca astfel în învăţământul universitar să nu mai pătrundă decât elemente pregătite în mod serios.

Examenul de bacalaureat se va da şi la şcolile cu drept de publicitate, cum şi la şcolile minoritare.

La şcolile minoritare examenul se va da în limba minoritară afară de materiile cari şi în aceste şcoli se predau în limba română, cum de ex.:

Minunea dela Ezeriş

Sub titlul de mai sus ziarul „Drum Nou“, care opere în Bocşa română relevă următorul caz petrecut la alegerea de senator din Reşiţa:

În toată alegerea de senator pentru Reşiţa s'a întâmplat o minune. Căsoji gurile Români şi destupeţi urechile! În Ezeriş, un sătuleţ elector, candidatul partidului liberal a fost oprit să-şi rostiască cuvântarea. Ce credeţi cine l'a oprit? Jandarmul!!! Pe ce motiv? Pe motiv că a venit cu o zi mai înainte decât cea aprobată de prefectură. Şi candidatul cu întreaga suită obişnuită la astfel de ocazii: primpretor, comandant de jandarmi, percepatori, agenţi secreţi, agronomi, secretari, primari, gornici — s'au închiat în faţa legii reprezentată prin jandarmul caporal în satul Ezeriş, plasa Reşiţa, judeţul Caraş-Severin, România, Europa.

Atât cazul din „Drum Nou“. E cam greu de crezut că jandarmul din cheste s-ar fi opus din motive de conştiinţozitate a împlinirii poruncilor primite, tîmbălăului electoral din care făcea parte chiar şi superiorul său: comandantul de jandarmi.

Minunea dela Ezeriş nu se poate deci explica decât în două feluri: Se ştie că din prilejul acestei alegeri s'au luat cele mai stricte măsuri ca oamenii Partidului Naţional să nu poată lua contact cu masa alegătorilor. O măsură prin care guvernul credea să poată înlocui un eventual nesucces al jafului de urne.

Se pare însă că noul sistem

de „îzbîndă electorală“ n-a putut fi pătruns pe deplin în toate dedesupturile lui de către cei puşi să-l execute şi în felul acesta jandarmul dela Ezeriş a comis „minunea“.

Ori, se mai poate şi o altă eventualitate:

Toată povestea convolului electoral liberal cu jandarmul, — ar putea fi privită ca o farsă, prin care oamenii fărădelegii au încercat să-şi „dovedească“ sentimentele de legalitate, „conformându-se ordinului“ cu care l'a întâmpinat jandarmul.

Căci multe sunt metodele cu cari actuala cărmuire ştie să-şi impule voiaţa în alegerile libere şi să-şi stoarcă cu forţa simpatii din inimile poporului.

Nu sunt bani

nici la ţară

— O voce dela sate. —

În actuala criză de numerar şi mai ales în căutarea şi explicarea motivelor ei, mulţi din populaţia oraşelor acuză pe nedrept pe ţăran. Susţin adecă, că una din cauzele crizei a fi faptul că ţăranul „şi-ar fi ascuns banii în fundul lăzii“.

O afirmaţie, fără nici un temel, aşadară: un neadevăr. Ţăranul, cel puţin în Ardeal, — se frământă în aceeaşi criză de numerar, în care se zbate şi oraşanul.

Dacă ar avea ţăranul bani ascunşi în fundul lăzii, i-ar scoate prea bucuros ca să-şi facă nevoile. N-are însă! Şi în schimb alegă în zadar pe la bănci promiţând interese cât de mari pentru împrumuturi pe cari nu le primeşte.

Şi ce rost ar avea — dacă ar fi adevărată povestea cu „banii din fundul lăzii“ — plecarea de familii întregi dela sate pela Bucureşti şi alte oraşe.

Îşi încue ţăranul case, o părăseşte; şi din gospodarul invidiat de oraşeni, devine atît el cât şi soţia şi copiii, servitori ai celor ce-l acuză că provoacă criza de numerar, jînând „comori ascunse în fundul lăzii“.

Dacă astăzi poţi vorbi de bani la ţăran, apoi aceştia, în cea mai mare parte, se pot numi „banii mizeriei“. Sunt bani proveniţi din vânzarea vitelor vîndute din cauza lipsei de nutreţ pentru iernat, dar cari trebuie păstraţi pentru ca în primăvară să-şi poată ţăranul cumpăra din nou vitele necesare pentru lucrul câmpului.

Aceasta-i soarta de invidiat a ţăranului unel ţări, pe care o numim, cu mîndrie, : agricolă.

Să se spulbere legenda celor ce acuză pe ţăranii de provocători ai crizei de numerar, prin ascunderea banilor, căci nici la oraşe nu se simte mai greu decât la ţară această lipsă de bani.

Cu ceva sunt însă superioare satele: aici se cruţă mai mult decât la oraş.

Un satean.

geografia, istoria şi limba română.

Proiectul acesta de lege este spartele de proiectul pentru reorganizarea învăţământului secundar şi el va fi adus îndată după vacenţă în discuţia Parlamentului spre a fi aplicat chiar anul acesta.

Membrii comitetului executiv şi parlamentarii Partidului naţional român sînt invitaţi să participe la şedinţa care se va ţine Jor în 22 Ianuarie în Bucureşti la clubul Partidului naţional român.

La ordinea zilei sînt chestiuni importante.

Cum îşi plăteşte Ungaria ambasadorii. Ziarele budapestane „Világ“ şi „Magyaország“ fac mare caz din faptul că în bugetul ministerului de externe este prevăzută ca leaţă şi adausuri o sumă anuală de 25.200 dolari pentru ambasadorul Ungariei la Washington, contele Szécheny, ginerile lui Vanderbilt, pe când preşedintele Statelor Unite are deabia o leaţă anuală de 12.000 dolari.

Conferența d-lui Vasile Goldiș

— Un scurt resumat —

Am amintit în anul trecut de conferința pe care d-l Vasile Goldiș a ținut-o luni la Cluj în cadrul conferințelor politice aranjate de revista „Societatea de mâne”. De față erau vreo 100 intelectuali.

Dăm în următoarele după ziarul „Patria” părți din expunerile d-lui V. Goldiș:

O singură dată am vorbit în Parlament și atunci am cerut, ca școala să o punem în mână bisericii. Preotul să fie conducătorul școlii și al satului. Chiar dacă și rămâne singur, voi susține școala confesională până la sfârșitul vieții mele, care oș fi dorit să fie mai scurtă. Învățătorii însăși încep să vadă, că am dreptate, după ce au gustat din bunățile Statului.

Voci: Transferări, destituirii, salare slabe.

B-l Vasile Goldiș: Ocrotirea socială deosemeni trebuie să o facă biserica. Am crușă sute de automobile, și milioane în bani. D-l Savin, inspector la culte spune, că biserica va fi eșezată iar în drepturile sale, fiindcă Principele Carol dorește.

Cooperajia va da înapoi satele românilor. Nu suntem deșful de intransigenți. În cafenele vorbim cu chelnerii ungurește. Să nu bğăm înruina de vină numai guvernului liberal.

Dar Statul trebuie să fie și el bun român. Să nu dea licențele la crăpmă evreilor. Să oblige pe industriași și comercianți să ia ucenici numai din Căminurile Statului. Să ne scape de miile de indezirabili, cari ne sug măduva, și ne fac de rușine orașele cu perciunile lor, ne mai lăsându-ne nici să umbliăm pe străzi din pricina automobilelor lor (aplauze furt.)

Chestia minorităților am rezolvit-o la Alba-Iulia și în tratatele internaționale. Președintele partidului meu, d-l Iuliu Maniu, a ținut o conferință în chestie, la Institutul Social, acum un an. Este o operă grandioasă, care dă soluții integrale și din care este dator să se inspire orice bărbat politic român, în toate timpurile. Eu o iscălesc cu amândouă mâinile.

Am însă de făcut o observație hotărâtoare: Nu putem aplica nici hotărârile dela Alba Iulia nici tratatele internaționale decât minorităților cari vor renunța definitiv la orice plan de dismembrare a țării românești, și la refacerea vechilor hotare. Față de minoritățile, cari vreau să ne distrugă, nu le aplicăm (Aplauze generale). Suntem blânzi și ospitalieri numai față de cei ce sincer vreau să trăiască împreună cu noi.

Din seria de probleme relev: legalitatea și libertatea. Avem o presă gătuță. Sbirii vin și ne iau din poș și ne bagă în pușcări luni de zile. (Aplauze furtunoase) Suntem în umbră, față de civilizația Europei. Trebuie să înceteze această rușine.

Funcționarii noștri sunt iloți, alavi. Noi însine le poruncim să fure, pentru ca să nu moară de foame, fiindcă cu morții nici liberali nu au inventat încă cum se poate guverna o țară.

Nu există scuză, că nu avem bani. Ungaria le plătește 75 procente în aur. D-l Vătilă spune, că suntem cea mai bogată țară.

Inamovibilitate reală, independență morală, instanțe disciplinare independente, libertate de conștiință, pentru funcționari. (Teza a fost dezvoltată practic și cuprinzător de d-l Sever Dan, la Cercul de studii în București. N. Red.) Este ceva nemăsimenit ca unui funcționar să-i fie rușine să spună că are simpatii pentru partidul poporului, și să tremure de frică, dacă are simpatii pentru Partidul Național.

Probleme economice.

Acum viu la problemele cele mai arzătoare.

Nu mai cred în materialismul istoric, ca acu 20 ani. Sunt pentru stabilizarea monetei și concertabilitatea în aur, pentru obținutivitatea muncii în producția agricolă, și în contra legislației economice liberale, care dă bogățiile țării pe mâna unei clii.

Proiectul liberal pentru reforma administrativă ne va preface într'un Stat de sbiri. Trebuie să dăm mâna cu toții pentru a-l impede. Principiul autonomiilor dă friguri aproape tuturor partidelor politice.

(Partidul avăreșean și cel liberal sunt înțeleși asupra acelui proiect de lege. N. Red.)

Una-l idea și alta realizarea. În țările constituționale mijlocul de realizare este partidul politic. În țara românească se crede că partidul este o jucărie. Azi îl faci, mâine îl desfaci. Ripedeaci, rupi de colo, ieși dela unul treci la altul. Partidul nu poate fi fructul fantaziilor și al ambițiilor, al simpatilor sau al urilor. El trebuie să fie expresia unor realități, a unor interese colective.

Interesele fiind mai multe, în mod fat-l și partidele sunt mai multe. (Citează pe Hasbach și Preis) Toate partidele, însă, au și ceva comun. Nu trebuie să se socotească dușmane ex officio. La noi fiecare partid caută să facă celuilalt cât de mult rău.

Sectarismul politic al liberalilor a mers până acolo, încât a acuzat pe d-l Vaida că nu e patriot român. Na ca om politic, ci ca român, regret că se pot spune astfel de lucruri despre un Al. Vaida.

Diferențarea de interese duce la creșterea de mai multe partide, dar ele trebuie să aibă un scop de civilizație: exploatarea crescândă a naturii prin om și exploatarea decrescândă a omului prin om.

Pe terenul democrației sociale suntem abia la început. Până la revoluția franceză am avut feudalismul agrar, acum avem feudalismul bancar capitalist, cu aceeași servitate și mizerie.

Așa cum a fost împărțirea pământului, așa cum se va face și distrugerea feudalismului bancar, dar nu prin revoluție. Revoluțiile nimicesc capitalurile financiare, câtă vreme capitalurile agrare nu le-au nimicit, și prin transformarea capitalului în proprietate colectivă, bne înțeles nu la mâna producătorilor ci a consumatorilor.

Accasta va face o cooperajia. Citești cartea lui Ernest Polsson „La Republique Cooperative”.

Revin la partide. Teza e clară.

Partidul liberal reprezintă feudalismul bancar. Celelalte partide, îndeosebi Partidul Național, reprezintă evoluția spre o nouă întocmire a Statului. Partidul internaționalismului capitalist trebuie să-i opunem partide naționale și țărănești,

cari vor putea face nișoarea socială. Avem și un partid național și un partid țărănesc. Le-a creiat realitatea. Sunt însă ca un măr tăiat în două.

Adăvărat că în vremea din urmă, Partidului Național i s'au adăus unele tradițiuni cari denaturează fizionomia partidului. Cei slabi vin la cei tari pentru a lua dela ei putere. Acest episod însă a trecut.

În discuțiile cari au urmat între Partidul Național și cel țărănesc s'au fixat în 10 puncte nouă crez al democrației. (D-l Goldiș citește punctele stabilite de d-nii Mihai Popovici și Madgearu și acceptate de comitetul executiv al partidului).

S'a vorbit aici de uizarea tuturor forțelor ardelenese, pentru a vindeca rânilor Ardealului. D-l Goga a spus să facem această unire în cadrele partidului d-sale. Eu îmi iau voce să vă reamintesc că atunci când am făurit cele 10 puncte, am făcut și un proiect de statut pentru partidul Național țărănesc.

Acolo s'au prezăut organizații pe provincii, deosebit pentru Muntenia, Moldova, Basarabia, Bucovina și Transilvania.

În aceste cadre provinciale ne putem întâlni cu toții. Noi nu avem boeri, nici socialdemocrați, (eu aș dori să fie un partid mare socialist), nici mari industriași. Avem cu toții o origină țărănească și națională. Nu ne despart decât ambiții deșarte.

Voci: Dar chestia Stere?

V Goldiș: Puteam avea greșeli, poate am greșit și în aceste expuneri, dar le-am făcut în donnața să văd Ardealul întreg înregimentat în partidul Național țărănesc.

Moțiunea.

D-l Aurel Clortea: (Acțiunea Națională) din partea sa, personal, spune că regionalismul e necesar, că își pune puterile la dispoziția dlui Goldiș și citește o moțiune în sensul căreia cele 10 puncte trebuie să formeze baza de grupare a tuturor forțelor democratice. Moțiunea a fost dată spre iscălire și a obținut 24 iscălituri.

Ziarul „Liberalilor nemăsimenit” „Răspunderea” va apare la 18 Ianuarie în București cu colaborarea dlui I. Micescu, dr. Scuplewski, dr. Anton Ionescu, G. Aslan, D. D. Tănăsescu, Eugen Procopie Dumitrescu, C. Gorciu, Anghel Demetrian, C. Alexan, D. Vculescu, etc.

Modificări în reforma administrativă

D-l I. Brănușu, președintele consiliului și ministrul de interne a făcut alaltăieri în consiliul de ministri o expunere a modificărilor ce urmează să fie introduse în proiectul reformei administrative.

D-se a înlestat asupra compunerii și nomenclaturii comunităților, cari urmează să fie împărțite în trei categorii: municipii regale, comune urbane și comune rurale.

S'a stabilit apoi programul proiectelor de legi ce urmează a fi aduse — după vacanță — în discuția Corpurilor Legiuătoare.

În timpul ce se va discuta și vota reforma administrativă la Senat, se vor discuta și vota la Camera următoarele proiecte de legi: al reorganizării bisericii; Consiliului Legislativ; legea impozitului; legea presei; legea de organizare a ministerului de Justiție și cea de organizare a ministerului sănătății publice.

Sfârșitul și partile Franței în războiul mondial

— O statistică grăitoare —

Broul internațional al muncii din Geneva a publicat o statistică, arătând că în raport cu populația masculină totală din diferite țări, Franța ocupă primul loc în ce privește numărul mobilizațiilor din marel război, cu un procent de 40,8 la sută față de Germania cu 39,6 la sută și Austria 34,6 la sută. În raport cu populația masculină activă, exceptând copii și bătrânii încă pabili de a purta armele, Franța a mobilizat 59,4 la sută.

Privitor la totalul oamanelor ucigași și dispăruți, Franța ocupă primul loc cu 10,6 la sută față de Germania cu 9,8 la sută, Anglia a avut numai 5,1 la sută, iar Statele-Unite 0,2 la sută, adică 100 francezi ucigași sau dispăruți pentru 2 americani.

În ce privește mutilații de război, Franța ocupă de asemenea primul loc cu 11,2 la sută în raport cu populația masculină activă față de Germania cu 7,8 la sută.

Citiți și răspândiți: „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar român

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

Cum am ajuns eu bolșevic?

Era mare febră în orașul Nucari. Se lăfșise vestea că avocatul Ion Iliedescu scoate de sub tipar un nou ziar, independent, fără partid, cu mulțime de colaboratori și reporteri din toate părțile lumii, dar fiindcă numărul prim și de probă trebuia să apară în proxima săptămână în o sută de mii de exemplare, administratorul ziarului Pamfil Croncănescu, redactorul Partenie Tătefugă și alți doi, trei colaboratori interni și externi cutierau orașul în lung și în lat pe la toți oamenii cari știu se scrie și se cetescă, rugându-i și îndemnându-i să scrie toți articoli de fond, sociali, culturali, științifici, economici, financiari, igienici, sportivi, literari și neliterari pentru ziarul mondial „Lumina Țăranilor”. Asemenea se adunau și abonamente dela casă la casă și ca oameni practici acești colecționari primeau abonamente în schimbul banilor și în naturalii, precum pâine, grâu, cucuruz, găini, faină, usturoi, ceapă și chifșă rău.

Pamfil Croncănescu, care până acum era hamal în orașul

vechi, veni și la mine și mă ruga să i dau ziarului orice manuscris că redacția nu are material destul. După ce mă asigură că ziarul nu face politică de partid și va fi condus cu mare istețime de vestitul jurist și sociolog Ion Iliedescu, îi promisese un articol din astronomie și că a doua zi îl poate lua în primire.

Mă așezai la masă și scrisese multe de toate despre stele, planete, comete, meteori. A doua zi omul de încredere al redacției „Lumina Țăranilor” veni și îmi duse articolul, ca să-l tipărească încă în numărul prim. Îl spusese să-mi aducă corectura spre revizuire, pentru că era în articol o socoteală matematică, pe care trebuia să o revizuesc, altcum nu se putea publica.

Trecu o săptămână, trecu două, trei săptămâni, ba chiar luni de zile și „Lumina Țăranilor” nu mai apăru. În sfârșit după șapte luni de așteptare apăru numărul prim de probă, cu cuprins un prea irepozabil, ba chiar plin de monstruoziități politice și sociale, ba ce e mai mult, acest ziar nu avea nici o

legătură cu avocatul Ion Iliedescu, ci fostul hamal din orașul vechi Pamfil Croncănescu era director, iar Tătefugă prim-redactor. Văzând acestea îmi părea rău de părechea de citire ce o dădusem fostului hamal ca preț de abonament pe 6 luni la „Lumina Țăranilor”. Apărură și numeții următori, fie-care cu senzații ne mai pomente, atâcând cu drept și pe nedrept toate autoritățile, toate persoanele din localitate și din alte părți, ba nici cocoanele nu erau cruțate, ba chiar și eu, care știu că nu am omorât nici o muscă, fusese arătat publicului ca complice de fraudă la banii statului. E drept că numele meu nu fu amintit, dar persoana mea astfel descrisă, încât întreg orașul Nucari credea că eu sunt autorul unor furturi din banii statului. Am tras la răspundere pe fostul hamal și acum director de ziar, care însă mi a spus categoric, că nu sunt eu cel vizat în ziar.

După ce au fost ferfelite în noroii toate persoanele din fruntea autorităților și toate organizațiile de stat, se făcea bolșevism printre șire. Neavând cursajul de a lăuda pe Troțki și pe oticii săi, publicarea partizanele lor însoțite de biografii și fapte gloriose, cari puneau în întunec pe Dostojevski, pe Goiki, pe Coșbuc, și alte celebrități mondiale alături de ei.

Intelectualii din Nucari la început au fost nepăsători față de această mișcare neobișnuită, dar văzând că străinii și foștii dușmani ai Românilor se bucură de mișcarea murdară, se hotărâră să facă propagandă pentru împiedicarea apariției acestui ziar și îngrășarea unor paraziți otrăvitori a unei părți din Țărănie.

Această propagandă se reduse la un foc de paie, ca în totdeauna. Declarai că nu vor mai citi acest ziar, nici nu-l vor mai primi. Consimțirăm toți la aceasta, dar în ascuns unii îl citeau.

Eu, care eram solidar cu intelectualii, observai dela un timp încoace că intelectualii și toți cunoscuții cu care stam până aci în legătură, mă încunjurau. De mergeam la plimbare pe stradă, și mi venea în față v'un prieten sau cunoscut, treceau pe lângă mine, ca să nu mă întâlnească. Dacă mă așezam la o masă în restaurant, la acea masă nu mai venea nimeni, cum era datina mai înainte, ci prietenii și cunoscuții se așezau la alte mese. Dacă în tram făt'un restaurant și lumii loc la o masă între prietenii și vechii cunoscuți, observam că unii după altul își făcea coada colac și sub diferite pretexte dispăreau din restaurant, încât eu eurăși rămâneam singur. Ba în restaurantul unde eram oaspe

in permanent, patronul mă chemă într-o zi la o parte și mă rugă cu multă insistență și convingere să nu mai cercetez localul său, pentru că din cauza prezenței mele îl părăsesc toți oaspeții.

Credeam că așa e lumea în Nucari, cam lipsită de creșter bună și acestei împrejurări e atribuit izolarea ce mi fac.

Ca să-mi fac și eu o zi bună mă dusei la gară și-mi scoase bilet pentru orașul vechi, unde voiam să călătoresc. Mă sui în vagon și ocupai loc lângă v'un vechi prieten din Nucari. Era numai noi doi în compartiment. Acest prieten văzându-mă că îndispus, mă lată opiaș cu vorbele:

— Ei, ce te-a făcut bolșevic? — Eu? Bolșevic? Cum pe crede așa ceva?

— Toată lumea știe că eu bolșevic, colaborezi la ziarul „Lumina Țăranilor” — toată lumea știe că aceas foarte apere pe banii tăi.

— Nu te pricep, replicai e Protestez și resping orice simpatie. Eu de multe săptămâni nici nu mai cetesc acest ziar, ba fac propagandă să nu-l citească, nici să-l scrie cineva. Cum aș subținea acest ziar, când eu din veșit meu abia trăiesc de pe o zi pe alta?

Prietenul meu bğă mâna geantă și scoase un exempl

Societatea pentru protecția copilăriei „Principele Mircea” Filiala Brașov.

CURS DE PUERICULTURĂ

(Ingrijirea și educația copilului în primul an)

Di Dr. CALIMAN, Inspector igienic al Brașovului.

Programul Conferințelor:

Astăzi JOI 15/1 1925: Introducere, însemnătatea puericulturii, cauzele mortalității copiilor, îngrijirea copilului înainte de naștere.

Sâmbătă 17/1: Ingrijirea copilului în primul an, nutrirea naturală a copilului: modul de nutriție, laptele de mamă, regularitatea în alimentare, supra-alimentarea, deranjarea stomacului și intestinelor, alăptarea în timpul nopții, durata unui supt.

Joi 22/1: Continuare despre nutrirea naturală a copilului: Cât timp capătă copilul numai lapte, de mamă, nutrirea după luna a șasea, nutrirea în luna a 7, 8, 9, 10, 11 și 12, înălcarea copilului.

Sâmbătă 24/1: Nutrirea artificială a copilului: Când poate alimenta mama? Când nu poate alimenta mama? Modul nutriției artificiale.

Joi 29/1: Continuarea nutriției artificiale: Biberonul, pregătirea și conservarea laptelui, alăptarea amestecată. Nutrirea copilului după anul I.

Sâmbătă 31/1: Ingrijirea copilului: tocurii și pălul copilului.

Joi 5/II: Continuare despre îngrijirea copilului. Baza și îmbrăcămintea copilului. Razele soarelui și aerul.

Sâmbătă 7/II: Dezvoltarea copilului. Educația copilului: Primele acte de educație: ordine, regularitate, stăpânire de sine, curățenie, egoismul, îndărătnicie.

Joi 12/II: Educația copilului (continuare). Mijloacele de educație pentru dezvoltarea spiritului copilului în primul an.

Sâmbătă 14/II: Boli ale copilului în primul timp: Infecțiile buricului, Bineorohgia ochilor, coplii prematuri, deranjări de stomac și intestine, constipație, rachitism, anemie, tuberculoză, sifilis, boala inapăsătoare acute.

Cursurile se țin la Liceul „Andrei Șaguna”. Inceputul dela ora 6 seara. Intrarea gratuită.

Daruri pentru elevii săraci

Dare de seamă și mulțumită publică.

În ziua de 22 Dec. 1924, s'a făcut în mod familiar, împărțirea de haine și încălțăminte la elevii săraci și silitorii dela școala primară de stat Nr. 2 de băieți din Brașov-Schel.

Corpul didactic dela această școală, și-a ținut de sfânta datorie, ca pe lângă instrucția din școală, atât de necesară micilor elevi, să le procure o bucurie de sărbătorile Crăciunului.

Cu vre-o câteva zile înainte, corpul didactic a apelat la sufletele nobile și darnice, să contribuie cu obolul lor la îmbrăcarea elevilor săraci și silitorii, cari din cauza mizeriei și a frigului, aproape nu mai puteau cerceta școala.

În scopul de a ajuta pe acești școlari nevinovați, în linia întâi a răspuns comitetul școlar dela această școală cu suma de peste 4000 lei, pentru elevii și eievele acestei școale.

La colecta întreprinsă de membrii corp. didactic, au răspuns următorii: D-nii comercianți Luca P. Niculescu 18 m, diferite cu-poane stofă, în preț de 1000 lei și 5 m. zăfir în preț de 200 lei, Gh. Soici 230 m. stofă în preț de 300 lei, N. V. et O. Vestze mean un costum pentru un elev, în preț de 550 lei.

Banca Albina 100 lei, Banca generală a țării românești 200 lei, Banca românească 100 lei, Banca Cetatea 50 lei.

Ioan Mănăllă director 100 lei, A. Hessheimer 100 lei, Gh. Gh. Orghidan, I. I. Perșu et. Comp. 200 lei, Ascher 100 lei, Frații Orghidan 100 lei, Petru Pavel 100 lei, Dum. Beroccar 100 lei, Fenyvesi et Samuel 100 lei.

A. H. Caragea 40 lei, Anton u 40 lei, Carol Spiel et Comp 40 lei, D. R. 40 lei, Inginer Rarinca 40 lei, N. N. 25 lei.

Câte 20 lei: Kleverkaus, V. Puri, indescifr., indescifr., Smiuz, Toiu, A. Badea.

Câte 10 lei: Brun, S gens Wwz Nachf., C. Bucșă, R. Viatau, D. Ardelean și indescrifabil 5 lei.

Din sumele colectate s'au procurat pe seama elevilor și eieveilor 8 perechi ghete, 5 sfetere, 6 cămeși, 3 rochițe, 1 căciulă, 4 perechi ciorapi, postav etc.

Afară de aceasta „Soc. Crucea

Roșie” din Brașov, din darurile celor au stat la dispoziție, a dat la 10 elevi săraci, dela această școală, diferite alimente, pentru sărbătorile Crăciunului.

În numele elevilor, corpul didactic dela această școală, exprimă mulțumită călduroasă tuturor donatorilor, cari cu atâta dragoste, împărtășesc binefacerile lor, pentru elevii instituției noastre. Direcțiunea.

Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale Direcțiunea Regiunii IV Sanitară Brașov.

ANUNȚ.

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Regiunea a 4 a Sanitară Brașov, str. Furcilor Nr. 12, în zilele de 3 Februarie 1925, începând dela ora 16 se va ține examen de capacitate pentru ocuparea de funcțiuni în administrația centrală a Regiunii precum și serviciile și spitalele pendinte de Regiune.

Examenul va consta dintr-o probă scrisă și una orală, a căror program este următorul:

1. Noțiuni elementare de drept administrativ.
2. Elemente de limbă franceză (traducere liberă).
3. Organizarea Ministerelor și în special al Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale.
4. Noțiuni de istoria românilor.
5. Elemente de geografie țării și
6. Elemente de contabilitate (buget, ordonanțe de plăți).

Pentru a fi admitși la acest examen, candidații (bărbi și femei) trebuie să aibă vârsta de 18 ani impliniți și să fie absolvenți al cursului liceal sau a unei școli echivalente. Excepțional pot fi primiiți la examenul de capacitate și candidații cu 4 clase primare, însă conform art. 122 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii statutului funcționarilor publici, nu vor putea fi numiți de căi ca agenți.

Cererile pentru înscriere la examen vor fi adresate Direcțiunii Regiunii IV-a Sanitară din Brașov, str. Furcilor Nr. 12 până în ziua de 1 Februarie 1925.

La acest examen trebuie să se prezinte toți aciașii funcționari dela instituțiile pendinte de această regiune, care au fost numiți în timpul dela Ianuarie 1924 până azi, și cari nu au avut de-pus examenul de capacitate.

Directorul Regiunii IV Sanitară Inspector General Sanitar dr. Soarcea.

Șeful Cancelariei Sub Director cl. I. Alex. Neaga.

14 1-1

Dinți în cauciuc,
Coroane de aur și tot felul de lucrări dantistice execută bine și ieftin
Atelierul dantistic
M. David
1205 8-8 din Crizbav

Se arendează imediat un teren arabil situat lângă Gara-mare Brașov. Suprafața 28 jugăre și 509 stânjeni pătrași. A se adresa la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A. Sucursala Brașov Str. Principele Carol No. 9. 16 1-1

Doică bună, sănătoasă caută loc la o casă, lângă un copil. Informațiuni la Administrația Zărilor. 9 1-4

[Primăria orașului Brașov. ed. Nr. 1041 cons. or. 1925.

ORDONANȚA XXXI.

Având în vedere dispozițiunile Consiliului de Miniștri Nr. 1 din 2 Ianuarie 1925, publicate în Monitorul Oficial Nr. 4 din 6 Ianuarie 1925.

Având în vedere Deciziunea Ministerială Nr. 739 publicată în Monitorul Oficial Nr. 5 din 9 Ianuarie 1925.

Primăria orașului Brașov de acord cu prefectura județului ordonă următoarele:

1. Cu începere dela 15 Ianuarie 1925 morile de pe teritoriul orașului Brașov sunt obligate a fabrica din grâu numai făină integrală de extracție 85%, din cantitatea de grâu măcinată. Stocurile de făină existente în mori din vechiul regim se vor inventaria și înscrie într'un registru, și consumul lor va fi controlat până la epuizare de organele primăriei.

A) Prețurile maxime.

I. FAINA.

1 Kg. Făină integrală loco moară . . . Lei 12'—

B) Prețurile pentru făinuri aflate la dată de 12 Ianuarie 1925 în depozite și fabricate sub vechiul regim:

1 Kg. făină neagră loco moară . . . Lei 9'40

1 Kg făină albă mijlocie loco moară . Lei 13'50

1 Kg. făină albă loco moară . . . Lei 17'50

Prețurile indicate nu vor putea fi în nici un caz depășite.

II. PAINE.

1 Kg. pâine fabricată din făină lat grală la brutării . . . Lei 10'50

Abaterile dela dispozițiunile sus menționate sunt pasibile de sancțiuni prevăzute prin legea pentru înfrângerea speculei ilicite.

BRAȘOV, la 10 Ian. 1925.

Primăria orașului Brașov.

15 1-1

CINEMA MODERN

DIN CARTEA DRAGOSTEI

Dramă modernă în 5 acte.

Afară de aceasta 2 acte comedie cu Harold Lloyd.

De vanzare

Casele din Str. Podu lui Grid Nr. 14, constătătoare din 2 odăi, 1 bucătărie de vară, 1 grajd pentru 4 cai și instalație cu lumină electrică. Informațiuni la proprietar. 1224 5-5

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DE REȘIȚA SOC. ANON.

AVIZ

Purtătorii de chitanțe definitive asupra acțiunilor emisiunii a IV-a, realizată în Mai 1924, sunt invitați să-și prezinte chitanțele complet achitate la sediul Societății București Str. Povernei No. 2, între orele 9-12, spre a obține acțiuni definitive.

Uzinele de Fier și Domeniile 11 1-2 din Reșița S. A.

PIVNIȚA BODEGEI BELVEDERE

s'a aprovizionat cu vinuri din regatul vechiu din

ODOBESTI

clientelii sunt rugați a vizita pivnița unde se vinde EN GROS

Cu stimă GH. CAPAȚINA

STRADA HIRSCHER Nr. 9.

1158 10-10

CINEMA APOLLO

Numai astăzi va mai putea vedea marele film „PRATER” cu Mary Philbin și Norman Kerry. În zilele de 16-17 Ianuarie va rula cea mai frumoasă și grandioasă dramă istorică din timpul mării revoluții franceze

MARIA ANTOINETTE

Tablouri zguduitoare. 1 prolog și 6 acte mari. În rolurile principale: cunoscuții Werner Krauss, Diana Karenne și Ruittsch.

Programul viitor:

LUCREȚIA LOMBARD

VINE! VINE!

PRINȚESA SONIA ORLOFF

În rolul principal

Contesa Agnes Esterhazy

și Harry Liedtke

FIRMA
KARL KUGLER & Co.
ARTICOLE AUTOTEHNICE
aduce la cunoștința onoratei Clientele că începând cu ziua de 15 Ianuarie și-a mutat localul în
Strada Porții Nr. 69.
Uniunea brașoveană de autotransport și-a mutat biroul începând cu 15 Ianuarie din Strada Sf. Ioan Nr. 32 în STRADA PORȚII Nr. 69
10 1-1

SCHIMBARE DE LOCAL!

SCHIMBARE DE LOCAL!

din „Lumina Tăranilor”, pe care mi-ai arăta cu mare satisfacție pentru dovada afirmărilor sale. Era în adevăr negru pe alb publicat în acela articolul meu despre sistemul solar și cu semnătura mea tipărită cu litere groase.

Am rămas consternat de această surprindere și mă gândeam la vorba Neamțului: „Mit gegangen, mit jehaag-n”. Explicația prietenului întâmplarea cu articolul meu trimis de mine prin fostul hamil avocatului Ion Iliedescu și care, așa se vede, a abuzat de încrederea noastră și a dat articolul hamalului spre publicare, căci dănsul nu a avut nici în clipă, nici în mânăcă de a face cu „Lumina Tăranilor”. Situația se clarifică și prietenul mă reabilitează.

Ca să mă pot reabilita înaintea tuturor fără amănare, la proxima stațiune am întrerupt călătoria și cu proximal tren m'am reîntors la Nucari.

Ajuns aci, m'am dus direct la locuința avocatului Ion Iliedescu, deși era seara cam târziu. Ajunșii la locuința acestuia, cel din casă mi spuseră că s'a culcat. Abia plecai spre ușă să ies, când deodată se deschise alta ușă din latură și văzui capul d-lui Iliedescu, care mă pofti în casă crezând că am să-i dau un proces gras.

I-am povestit întâmplarea mea

și i am cerut explicații. Domnul Iliedescu fu foarte surprins de cele auzite și îmi declară, că nu a primit dela mine nici un manuscris, prin urmare nici nu a putut da nimica directorului dela ziarul „Lumina Tăranilor”, deci e constatată că numai prin abuz de încredere a ajuns articolul meu spre publicare în „Lumina Tăranilor”, și încă fără corectura unei calculașuni de distanță între soare și alte planete.

Făcui o declarație în altă gazetă despre abuzul cu articolul și declina delă mine orice bolșevism.

Consecințele: Patronul restaurantului îmi ceru scuze și mă rugă să nu părăsesc restaurantul, prietenii și cunoscuții mă rugau să le permit a sta la masa mea, ear când treceam pe o latură a străzii și vre-ua cunoscut venia din partea opusă, trecea pe partea mea ca să mă întâmpinească.
Orabița 1924. P. Stoica.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și n-rul de pe adresă sub care li se trimite ziarul.

TOILETTE DE BAL se brodează mai repede și mai frumos la **EUGEN BOLESCH**

ȘIRUL GRAULUI 8.

După douăzeci și cinci ani. Se cere reînființarea ziarului „Drapelul”

Acum 25 ani, în ziua de 1/14 Ianuarie 1900 s'a înființat la Lugoj sub direcțiunea d-lui dr. Valeriu Branisce, cel mai vechiu și distins gazetar ardelean de profesie în viață, ziarul „Drapelul”, unul din cele mai bune ziare politice românești pe care le-au avut Românii din Ardeal și Bănat.

Până în zilele războiului mondial acest organ de publicitate a dus cu o rădă bărbăție și consecvență lupta pentru afirmarea drepturilor neamului românesc de dincoace de Carpați la o viață liberă națională, îndurând alături de celelalte publicații naționale românești din Ardeal de pe vremuri cele mai grele persecuții și șicane ale regimului maghiar.

Înăsprindu-se acest calvar după izbucnirea războiului mondial ziarul „Drapelul”, care apărea de trei ori la săptămână, s'a văzut nevoit să-și sisteze apariția, iar directorul ziarului, d-l dr. Valeriu Branisce, a fost ridicat în ziua intrării în acțiune a României dela locuința sa și internat în închisoarea Seghedului, unde a fost ținut de sbirii guvernului epus până la ivirea zorilor libertății naționale.

Dispariția ziarului „Drapelul” și internarea directorului său a fost o zi de adâncă jale pentru neamul românesc de dincoace de Carpați și o lovitură grea dată presei române ardelen.

Din acest prilej primim dela prietenul nostru d-l Nicolae Jugănar, fost conducător tehnic și redactor responsabil al ziarului „Drapelul” o scrisoare mai lungă, în care ne face cunoscut împlinirea unui sfert de veac dela apariția „Drapelului”: „Vă fac cunoscut acest eveniment din viața unui ziar — ne scrie compatriotul nostru — ca să luăm notă de acel ziar, azi

dispărut, care timp de peste 15 ani a muncit pentru neam. Deși am suferit temei și amende pe urma luptei duse de „Drapelul”, totuși astăzi alții trag folosul muncii și suferințelor noastre și totmai acei cari au dormit pe când noi am muncit și suferit.

„Împlinirea a 25 ani dela apariția „Drapelului” ar fi poate totmai momentul potrivit a îndemna pe oameții noștri din Bănat să reînființeze „Drapelul”: „Drapelul” redivivus! — care a fost și va mai fi de mare folos nației.

„Mai puteți adăuga, că în calitate de fost conducător tehnic și redactor responsabil prin mulți ani a „Drapelului” am depus la Biblioteca Universității din Cluj (în mâna directorului Barbu) materialul confiscat de cenzura maghiară (toate reviziile și corecturile șterse de procurorul maghiar) spre a servi ca material istoric prețios generațiilor viitoare”.

D-l Nicolae Jugănar își exprimă o frumoasă dorință când pledează pentru reînvierea „Drapelului” și aceasta cu atât mai mult cu cât se găsește în viață și încă în plină putere fostul său director, d-l dr. Valeriu Branisce, acest distins și încercat ziarist.

Rămâne ca propunerea făcută să fie discutată și îmbrățișată de fruntași Bănățeni. Noi ne-am bucura din toată inima văzând reapărând „Drapelul”, a cărui dispariție am regretat-o la timpul său cu durerea profundă ce-o simțim când trebuie să te desparți de-un valoros prieten și îndrumător.

Compoziția rassei maghiare

Constatările unui publicist maghiar.

Publicistul maghiar dr. Béla Vikár a ținut zilele trecute la societatea etnografică din Budapesta o conferință despre rassa maghiară cu hînză că populația actuală a Ungariei este o rassa mixtă, care s'a zămislit din amestecul de sânge a cel puțin douăzeci națiuni. Dat fiind actualul antisemitism din Ungaria este caracteristică constatarea conferințarului, că rassa mixtă maghiară conține foarte mult element evreiesc.

Publicistul Vikár constată pe baza de documente, că Maghiarii au fost expuși, înalte de descălecare lor în Ungaria actuală, influinței puternice a Casarilor turci, îndeosebi sub raport etnografic. O parte a Casarilor cari vorbeau turcește trecuseră atunci la religia mohamedană, o altă parte însă în frunte cu dinastia au rămas creștinași religiei mozaice acceptând și limba ebraică.

Dinastia arpadiană s'a înarudat prin căsătorie cu dinastia Casarilor, venind mireasa în noua ei patrie însoțită de-o suită numeroasă casară. Numeroși Casari au urmat astfel pe Maghiarii în drumul lor spre actuala Ungarie luând parte activă ca seminiș de sine stătătoare împreună cu Arpad și cele șaptezeci seminiș maghiare la ocuparea teritoriului dintre Dunăre și Tisa.

Conferințarul mai arată că și emigranții evrei de mai târziu (evrei poloni) sunt tot rămășițe de Casari, cari veniseră la Europa deodată cu Arpad. După părerea lui Vikár evreii poloni sunt de origine turanică și sunt înarudiți cu Maghiarii cel puțin în măsura cum sunt înarudiți Bulgarii din sudul Dunării.

Că destăinuirile documentate ale lui dr. Béla Vikár nu prezintă pe picuț maghiarilor antisemiți, este de sine înțeles.

Ora 3 d. a.

Ultime știri

Misterul dela Reșița

Deși au trecut trei zile dela alegerea de senator în circumscripția Reșița-Booga nu se cunoaște încă rezultatul preciz al acestei alegeri. Se spune numai atât că a reușit candidatul guvernului dr. Porzab. Câte vuturi a înrunit „alesul” guvernului și în ce împrejurări a fost „ales” nu ni-o spune „Vitorul”, deși guvernul i stau la dispoziție toate firele telefonice și telegrafice.

„Triumful” guvernului dealtefel nu ne surprinde. Când candidatul opoziției e împedecat să ia contact cu alegătorii din cele aproape o sută comune ale circumscripției, nu trebuie să surprindă pe nimeni „reușita” candidatul guvernului. Altmă de altfel că în numeroase comune organele administrației s'au folosit de toate apucăturile, ca alegătorii să nu aibă cunoștință că pe lângă candidatul guvernului mai e și un alt candidat. Astfel alegătorii nici n-au avut pe cine să voteze decât pe omul designat de cărmuire.

Inchiderea conferinței din Paris

Paris, 14 Ianuarie. — Conferința miniștrilor de finanțe s'a înrunit în ultimă gîdintă la Quai d'Orsay la ora 9. După ce expuse obiectul acestei întruniri de închidere, d. Clementel propune de berării Conferinței textul acordului a cărui redactare definitivă fusese terminată în cursul nopții.

Cum se ajansese la o înțelegere asupra celor mai multe din punctele asupra cărora Puterile participante la deliberările expunseră rezerve, conferința nu a avut de înregistrat nici o opoziție decizivă cu privire la aranjamentul prezentat.

Miniștrii de finanțe, ai Italiei și României au inserat în procesul-verbal al gîdintei o singură rezervă de interpretare. Discușturile au fost roștite de către d-nii Churchill, Kellog, Theunis, Desfaut, Clementel, Ish, Suza Daudard, Vintilă Brătianu, Sioyardinovici.

Miniștrii Greciei, Portugaliei, Cehoslovaciei și delegatul Poloniei s-au arătat satisfaceți de a fi aderat la acest aranjament, exprimându-și bucuria de a vedea acordul înfăptuit atât de repede, grație sacrificiilor mutuale consumite de fiecare putere.

D. Herriot mulțumește delegațiilor pentru opera realizată în Conferința.

Reducerea obligațiilor României

În legătură cu conferința dela Paris, Anglia și Franța recunosc că este de mare nedreptate ce se face României cerându-se să-și plătească obligațiile sale de război, în vreme ce Austria, Ungaria și Bulgaria, — inamicii de ieri, — sunt scutite timp îndelungat de plata reparațiilor.

Un articol din „Times” — ale cărui legături cu guvernul englez sunt bine cunoscute — afirmă ca guvernele britanic și cel francez ar fi dispuse să renunțe la datoria de liberațiune a României (235 milioane franci aur) însă pentru moment Italia se opune.

Ziarul mai relevă că situația României este nedreaptă și prin faptul că nu-i s'a atribuit decât o cotă de unu la sută din reparațiunile germane.

Flota Wrangelistă și tesaurul român

Ziarul „Prager Presse” primește dela corespondentul său din Moscova următoarea telegramă:

„Știrea că România ar fi intervenit la guvernul francez în contra predării flotei wrangeliste autorităților sovietice, a produs în cercurile din Moscova vii proteste. Hotărârea de-a cere această flotă pe cale diplomatică este la Moscova mai fermă ca oricând.

„Garanția cerută Franței pentru tesaurul român, de-pus în timpul războiului în Rusia, este considerată de cercurile sovietice ca o chestie care privește exclusiv guvernele rus și român. După părerea acelor cercuri politice din Moscova soartea tesaurului român abarține exclusiv în sfera chestiunilor pendente între Rusia sovietică și România,

cari trebuie odată soluționate în legătură cu alte chestiuni de aceeași natură”.

În același chestiune „Neamul Românesc” publică următoarele: „Am fost cel dintâi ziar care a anunțat transferarea flotei Wrangel în Marea Neagră, știre care a fost confirmată prin declarațiunile făcute de d-l Herriot în comisia senatorială a Senatului francez.

Membrii comisiunii sovietice însărcinată de către guvernul moscovit cu luarea în primire a flotei Wrangel, anunță și ei că vasele bune vor fi aduse de la Bizerta la Sebastopol”.

Din cele publicate de „Neamul Românesc” ar rezulta că punctul de vedere sovietic a triumfat, rămânând chestia tesaurului român o afacere care privește exclusiv guvernele rus și român.

Din cercuri medicale. dr. Ioan Herskovits medic de copii, re-intors din călătorie, și-a reluat consultările în Strada Fântanei Nr. 17 dela orele 3-5 d. a. Telefon 289.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau luare.

INFORMAȚIUNI

D-l Nicolae Titulescu, ministrul României la Londra, a fost decorat de președintele republicii cehoslovace cu Marea Cruce a ordinului Leu alb cl. I. pentru merite „cetățenești”.

Expresul Wladivostok Moscova. Începând cu ziua de 19 Ianuarie se va pune în circulație un tren expres între Wladivostok și Moscova peste Charbin (Manciuria), care va parcurge această uriașă distanță în timp de 10 zile.

Un dicționar la care s'a lucrat 66 ani. Dicționarul de cuvinte al universității Oxford, la care s'a lucrat timp de 68 ani, s'a terminat deabia zilele trecute. Lucrările le-a început la 1857 societatea filologică a Universității din Oxford. În primul 20 ani lucrările au înaintat foarte încet. Deabia în anul când tipografia editoare Clarendon a luat asupra ei editarea, s'a lucrat mai cu spor. Dicționarul constă din 39.652 spațe de tipar, cari înș rate unul lângă altul ar da o lungime de 9 kilometri. Cu totul sunt 4.443.264 rânduri de tipar cu 190.483.296 litere și cifre.

Rectificare. În articolul d-nei instituatoare Ecaterina P. Dan despre „Căminul fililor de învățători” apărut în nr. 1 de Duminică al ziarului nostru s'a publicat eronat în loc de „d-l Ioan Păcală revizor școlar”, d-nul Ivan revizor școlar etc.

O victimă a războiului mondial. În desigur unei păduri din apropierea orașului Amiens (Franța) s'a găsit un aeroplan francez, căzut încă de pe timpul războiului mondial. Lângă aparatul complet distrus zăcea scheletul nefericitului pilot. Ministrul de războiu a trimis un grup de aviatori la fața locului, pentru constatarea identității pilotului.

Ziarele franceze dau informația că Bela Kuhn, fostul conducător al bolșevismului în Ungaria, ar fi înnebunit.

Banenote false de 500 și 1000 lei. Autoritățile din Iași au primit înștiințarea, că în diferite părți ale jud. Neamț s'au descoperit banenote false de câte 500 și 1000 lei. S'a deschis o anchetă. Sunt indicii, că sediul fabricii ar fi lângă Prisăcani și că ar fi implicate în această afacere mai multe persoane cunoscute din acel județ. Se mai crede că principalii autori ar fi un pictor ungur și doi litografi din Budapesta.

La gara din Timișoara s'a descoperit o întinsă organizație, care făcând mai multe carnete cu bilete și procurându-și și un sigil, care indica data, a păgubit statul cu zeci de mii, vânzând prin agenții săi astfel de bilete călătorilor. Vinovații în număr de cinci, toți funcționari moșteniți dela regimul maghiar, au fost arestați și înaintați parchetului.

Atragem deosebită atențiune a mamelor și vitoarelor mame asupra conferinței de astăzi (Joi) a dlui dr. Caliman, care are loc la ora 6 seara în sala liceului „Andrei Șaguna”. Amănunte se găsesc în programul publicat în nr. 1 de azi al ziarului.

Școlare. Ni se comunică, că părintele protopop Dr. Iosif Blaga și-a reluat postul de profesor și director la liceul „Andrei Șaguna”.

Celebrul primaș-țigăn Band Marcz, șeful celui mai vestit taraf de lăutari din Budapesta, favoritul curții imperiale austriace și al aristocrației maghiare a încetat din viață zilele trecute în vîrstă de 77 ani. I s'a făcut o împunătoare înmormântare în Budapesta, la care au luat parte numeroase tarafe de lăutari din capitala Ungariei și din provincie.

Groznică ciocnire de trenuri în Germania. Din Stația Herne, regiunea Ruhr, a plecat Marți dimineața expresul Berlin. În Colonia s'a ciocnit cu trenul de persoane, care staționa, distrugând acestuia din urmă complet trei vagoane. Până acum se numără 22 de morți, printre aceștia mai ales minieri și 50 pasageri au fost grav răniți. Cauza pare a fi ceața cea deasă care a făcut neobservate semnalele.